

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету на своєму засіданні 22 вересня 2026 року (протокол № 241) розглянув висновки Рахункової палати про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2026 рік у першому кварталі і в першому півріччі (затверджені рішеннями Рахункової палати від 09.06.2026 № 18-3 і від 25.08.2026 № 23-2) та інформацію щодо поточного стану виконання державного бюджету у 2026 році, відмітивши таке.

Відповідно до частини 2 статті 110 Бюджетного кодексу України (далі – *Кодекс*) і частини 3 статті 7 Закону України "Про Рахункову палату" Рахункова палата (далі – *РП*) подала Верховній Раді України (далі – *Верховна Рада*) та Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (далі – *Комітет*) листами від 15.06.2026 № 06-1663 і № 06-1665 Висновок про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2026 рік у першому кварталі, затверджений рішенням РП від 09.06.2026 № 18-3 (далі – *Висновок РП-1кв*), листами від 02.09.2026 № 06-2616 і № 06-2615 Висновок про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2026 рік у першому півріччі, затверджений рішенням РП від 25.08.2026 № 23-2 (далі – *Висновок РП-Іпівр*), водночас направила Кабінету Міністрів України (далі – *КМУ або Уряд*) і Міністерству фінансів України (далі – *Мінфін*) ці висновки, які містить рекомендації (пропозиції) КМУ для усунення виявлених відхилень і порушень /*Висновок РП-1кв і Висновок РП-Іпівр розміщено на офіційному сайті РП*/.

Висновок РП-1кв та інформацію щодо поточного стану виконання державного бюджету у 2026 р. попередньо розглянуто у Комітеті 21.07.2026 на засіданні підкомітету з питань державного фінансового контролю та діяльності Рахункової палати (далі – *підкомітет*) за участю Голови РП Піщанської О.С., першого заступника Міністра фінансів України Єрмоличева Р.В. та керівних представників деяких головних розпорядників коштів державного бюджету (далі – *головні розпорядники*), а саме: МОН, МОЗ, Міноборони, МВС, Мінагрополітики, НАМНУ /з записом такого засідання можна ознайомитися на YouTube-каналі Комітету/. За підсумками такого попереднього розгляду листом від 22.07.2026 № 04-13/12-2026/174513 (2296221) направлено Уряду пропозиції, спрямовані на покращення виконання державного бюджету (далі – *пропозиції або пропозиція від Комітету 21.07.2026*). У відповідь Мінфін листом від 04.08.2026 № 04210-

04/1-3/21982 надіслав інформацію про виконання пропозицій від Комітету 21.07.2026.

У Комітеті проаналізовано Висновок РП-Іпівр, останні звітні дані Мінфіну, Державної казначейської служби України (далі – *Казначейство*), Державної податкової служби України (далі – *ДПС*), Державної митної служби України, окремих головних розпорядників, інших державних органів щодо стану реалізації норм Закону України "Про Державний бюджет України на 2026 рік" (далі – *Закон*) і виконання державного бюджету у поточному році, а також вищезазначену інформацію Мінфіну, та звернуто увагу на таке.

ЩОДО ЗМІН ДО ЗАКОНУ ТА ОСНОВНИХ ЙОГО ПОЛОЖЕНЬ

У поточному бюджетному періоді станом на 10.09.2026 до Закону внесено зміни одним законом від 10.06.2026 № 4908–IX (далі – *закон № 4908–IX*), яким змінено загальні показники державного бюджету, а саме: збільшено доходи на 2.291,3 млрд грн (загальний фонд – на 768,06 млрд грн, спеціальний фонд – на 1.523,25 млрд грн), видатки на 1.639,8 млрд грн (загальний фонд – на 116,56 млрд грн, спеціальний фонд – на 1.523,25 млрд грн) і зменшено граничний обсяг дефіциту на 651,5 млрд грн (за загальним фондом з відповідним зменшенням зовнішніх запозичень), а також зменшено граничний обсяг державного боргу на 332,2 млрд грн і збільшено граничний обсяг гарантованого державою боргу на 8,66 млрд грн /внесено зміни до статей 1, 5, 10, 11, 14, 28 і 37 та пункту 9 Прикінцевих положень Закону, додатків №№ 1–3 до Закону, доповнено Закон новими статтями 28-1, 28-2 і 28-3 та новим пунктом 18-1 Прикінцевих положень/. Насамперед, врегульовано особливості включення фінансової допомоги від Європейського Союзу (далі – *ЄС*), яка надається на виконання Регламенту (ЄС) 2026/467 Європейського Парламенту і Ради ЄС від 24.02.2026 про запровадження посиленої співпраці щодо реалізації Позики на підтримку України на 2026 та 2027 роки, до доходів державного бюджету у 2026 р. (2.221 млрд грн) та її зарахування до загального фонду (824,2 млрд грн) і спеціального фонду (1.396,8 млрд грн) із спрямуванням Міноборони за бюджетною програмою "Видатки на підвищення обороноздатності і безпеки держави". Водночас за спеціальним фондом встановлено спрямування військового збору на грошове забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України (далі – *ЗСУ*) у II півріччі 2026 р. та вивізного мита на товари військового призначення і подвійного використання на закупівлю озброєння та деякі інші заходи у сфері оборони. Відповідно збільшено видатки державного бюджету на сектор нацбезпеки і оборони на 1.560,09 млрд грн (загальний фонд – на 36,83 млрд грн, спеціальний фонд – на 1.523,25 млрд грн), а також за загальним фондом передбачено видатки на реалізацію Комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст (40 млрд грн), збільшено резервний фонд (на 37,2 млрд грн), змінено деякі інші видатки (зокрема збільшено видатки Міненерго на 1,3 млрд грн, Державній судовій адміністрації на виконання рішень судів на 1,4 млрд грн).

Виконання Закону у 2026 р. (як і в 4 попередніх роках) відбувається з урахуванням особливостей бюджетного процесу в умовах воєнного стану, визначених пунктом 22 розділу VI Кодексу, якими зокрема спрощено окремі процедури виконання державного бюджету.

У січні-серпні п.р. забезпечено нормативно-правове врегулювання виконання окремих текстових статей Закону, що його потребували, однак деякі норми Закону Урядом ще не застосовувалися або залишаються нереалізованими (хоча частина з них – з об'єктивних причин */за відсутності підстав чи потреби/*), зокрема не приймалися рішення КМУ щодо:

надання державних гарантій для забезпечення виконання боргових зобов'язань суб'єктів господарювання – резидентів України за кредитами (позиками), що залучаються для фінансування інвестпроектів */підпункт "а" пункту 1 статті 6 Закону/*;

надання права здійснювати понадпланові випуски облігацій внутрішньої державної позики (далі – ОВДП) в обмін на такі облігації акцій додаткової емісії банків, векселів, виданих Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, і для здійснення правочинів з державними деривативами */статті 16, 17 і 18 Закону/*, при цьому стаття 18 Закону втратила актуальність (у зв'язку з завершенням усіх заходів, пов'язаних з проведенням правочинів з державними деривативами, наприкінці 2025 р. згідно з постановою КМУ від 01.12.2025 № 1554, про що також поінформував Мінфін);

здійснення правочину з державним боргом шляхом обміну ОВДП, що є у власності Національного банку України (далі – НБУ), на нові ОВДП на умовах, погоджених із НБУ */стаття 19 Закону/*;

порядку використання коштів від вивізного мита на товари військового призначення та подвійного використання, що спрямовуються Міноборони на закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання, здійснення заходів з реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу, розроблення, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування наявних виробничих потужностей для виготовлення продукції оборонного призначення, виплату грошового забезпечення військовослужбовців ЗСУ */стаття 28³ Закону/*, але на сьогодні таке ввізне мито не встановлено. Виходячи з інформації Мінфіну і Міноборони, проєкт такого порядку наразі не опрацьовано;

порядку забезпечення військовослужбовців покращеним харчуванням відповідно до норм, які застосовуються у військово-медичних закладах, під час лікування та реабілітації у закладах охорони здоров'я всіх форм власності та підпорядкування за рахунок державного бюджету */стаття 33 Закону/*. Мінфін повідомив про погодження відповідного проєкту постанови КМУ, розробленого Міноборони;

можливості спрямовувати кредити (позики), що залучаються державою від іноземних держав, іноземних фінансових установ і міжнародних фінансових організацій для підготовки та реалізації публічних інвестиційних проєктів і програм публічних інвестицій (далі – ПІП) та інших проєктів (далі

– зовнішні цільові кредити), на фінансування загального фонду державного бюджету з подальшим передбаченням у наступних бюджетних періодах видатків спеціального фонду державного бюджету та джерел їх покриття /стаття 35 Закону/;

розподілу між місцевими бюджетами залишків коштів за субвенцією на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, які утворилися на кінець 2025 р. (за даними Казначейства такі залишки становили 40,77 млн грн) /абзац 3 статті 38 Закону/;

дозволу здійснювати понадпланові випуски ОВДП у сумі 15 млрд грн в обмін на такі облігації акцій додаткової емісії ПрАТ "Укрфінжитло" /стаття 50 Закону/;

розміру та умов виплати винагороди за участь у роботі тимчасових проектних груп, які можуть утворюватися в міністерствах з метою оперативного виявлення проблемних питань у відповідних сферах діяльності, розроблення пропозицій щодо прийняття управлінських рішень, які потребують застосування інноваційних підходів, спрямованих на усунення системних проблем /стаття 51 Закону/. Мінфін повідомив про розробку відповідного проєкту рішення Уряду, що планується направити заінтересованим органам на погодження та проведення відповідних експертиз;

переліку надання соціальних послуг загальнонаціонального значення, що здійснюються за рахунок коштів державного бюджету /пункт 15 Прикінцевих положень Закону/. Мінфін повідомив, що від Мінсоцполітики не надходило відповідних пропозицій;

реалізації наданих Урядом доручень /пункт 20 Прикінцевих положень Закону/;

– разом з ЦВК після припинення чи скасування воєнного стану подати на розгляд Верховної Ради пропозиції щодо внесення змін до державного бюджету в частині передбачення видатків на підготовку та проведення чергових виборів Президента України, народних депутатів України та місцевих виборів /абзац 3/ (у зв'язку з відсутністю на даний час підстав);

– разом із НАН України, національними галузевими академіями наук до 01.09.2026 вжити заходів щодо забезпечення подальшого функціонування державних наукових установ та закладів вищої освіти (в частині провадження наукової (науково-технічної) діяльності), які за результатами державної атестації віднесені до групи Г, крім музеїв, природних, біосферних заповідників, національних природних парків, ботанічних садів, дендрологічних парків, які є державними науковими установами, шляхом, зокрема, оптимізації мережі розпорядників бюджетних коштів або зміни типу таких установ (закладів) /абзац 5/;

– до 01.08.2026 вжити заходів щодо завершення процедури передачі з державної у комунальну власність закладів професійної, фахової передвищої освіти, які відповідно до статті 27 Закону України "Про Державний бюджет України на 2016 рік", статті 24 Закону України "Про Державний бюджет України на 2018 рік" передані на фінансове забезпечення з місцевих бюджетів

/абзац 6/. Мінекономіки /лист від 05.09.2026 № 3203-06/92919-01/ повідомлено, що процес такої передачі триває;

– здійснити перегляд функцій та моделювання оптимальної мережі установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери всіх рівнів, зокрема установ та закладів галузі освіти, з урахуванням реальних потреб населення у відповідних послугах, соціально-економічної, демографічної і міграційної ситуації, особливостей організації надання послуг на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії (прифронтові території) /абзац 7/;

– розробити та подати до 01.07.2026 Верховній Раді проект закону про внесення змін до законів України "Про державну службу", "Про судоустрій і статус суддів", "Про прокуратуру", "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи", "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" щодо встановлення єдиних підходів до пенсійного віку (віку виходу на пенсію) особам, яким призначено пенсію за окремими законами, та здійснення таким особам індексації пенсій незалежно від зміни заробітної плати (доходу або грошового забезпечення) на загальних умовах /абзац 8/. Мінфін повідомив, що від Мінсоцполітики не надходило відповідних пропозицій;

за підсумками виконання державного бюджету у I кварталі 2026 р. розглянути питання щодо можливості збільшення з 10% до 20% пропорції спрямування коштів, отриманих до спеціального фонду державного бюджету за рахунок джерел, визначених абзацом 1 пункту 60 розділу VI Кодексу, головним розпорядникам, що належать до сектору безпеки і оборони, для подальшого автоматичного спрямування військовим частинам ЗСУ, інших військових формувань на матеріально-технічне забезпечення /абзац 9/. Мінфін поінформував про неможливість реалізації такого положення з пропозицією зняти його з контролю, що погоджено Урядом.

ЩОДО МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ТА ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ЗАКОНУ

Визначення показників державного бюджету на 2026 рік у IV кварталі 2025 р. та реалізація Закону у січні-серпні п.р. відбувалося в умовах продовження повномасштабної російської збройної агресії проти України (далі – *збройна агресія*), воєнного стану /введеного Указом Президента України від 24.02.2022 № 64 (із змінами), затвердженим Верховною Радою/. Показники державного бюджету на 2026 рік сформовані на основі схвалених постановою КМУ від 06.08.2025 № 946 основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2026–2028 роки.

Згідно з даними Держстату ВВП за I квартал і II квартал п.р. порівняно з відповідним періодом 2025 р. за попередньою оцінкою відповідно зменшився на 0,6% і збільшився на 0,4% /враховано при затвердженні бюджету зростання на 2,4%/, індекс споживчих цін у серпні п.р. до грудня 2025 р. становив 106,1%, в середньому за 8 місяців п.р. до відповідного періоду 2025 р. – 107,8% /враховано при затвердженні бюджету – відповідно 109,9% і 110,4%/.

За оцінкою РП, за I півріччя реальний ВВП зріс менше як на 0,1%, економіка не вийшла на заплановані темпи відновлення через суттєвий стримувальний вплив воєнного стану, руйнування інфраструктури, енергетичні обмеження, логістичні ускладнення та дефіцит трудових ресурсів, що свідчить про уповільнення темпів відновлення економіки.

За інформацією НБУ, обсяг міжнародних резервів на 01.09.2026 становив 48,66 млрд дол. США і з початку п.р. зменшився на 8,6 млрд дол. США, або на 15,1%. Офіційний обмінний курс гривні щодо долара США становив: на 31.08.2026 – 44,55 грн за долар, в середньому за січень-серпень п.р. – 43,98 грн за долар */прогнозний розрахунковий курс, врахований при затвердженні державного бюджету на 2026 р.: на кінець року – 45,8 грн/дол., середньорічний – 45,7 грн/дол./*. Облікова ставка НБУ з 31.07.2026 становить 15,5% */на 01.01.2026 – 15,5%, з 30.01.2026 – 15%/*.

Кошти бюджетів та інших клієнтів Казначейства на 01.09.2026 становили 509,2 млрд грн (проти 510,3 млрд грн на 01.01.2026), у т.ч.: кошти на єдиному казначейському рахунку (далі – ЄКР) – 109,7 млрд грн (проти 31 млрд грн відповідно), кошти на рахунках Казначейства в установах банків – 362,4 млрд грн (проти 446,1 млрд грн), кошти на інших рахунках – 37,1 млрд грн (проти 33,2 млрд грн).

ЩОДО ДОХОДІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Доходи державного бюджету за січень-липень 2026 р. становили 3.249,1 млрд грн, що на 1.153,8 млрд грн, або на 55,1%, більше, ніж за відповідний період 2025 р. У Висновку РП-Іпівр зазначено, що збільшення доходів державного бюджету у I півріччі 2026 р. порівняно з відповідним періодом 2025 р. відбулося за рахунок неекономічних чинників, зокрема отримання безповоротної міжнародної допомоги, частка якої збільшилась вдвічі.

До загального фонду за січень-липень 2026 р. доходи надійшли в обсязі 2.063,6 млрд грн, що на 380,6 млрд грн (або на 22,6%) більше плану на звітний період (із змінами, пов'язаними із змінами до Закону). Порівняно з відповідним періодом минулого року такі доходи зросли на 597,8 млрд грн, або на 40,8%, при плановому річному збільшенні на 26,9% */план на 2026 р. до факту за 2025 р./*. Крім того, планові показники доходів загального фонду збільшено без внесення змін до Закону на 350,4 млрд грн (за кодом 42020400 "Гранти на бюджетну підтримку, що надійшли до державного бюджету") до 3.729,3 млрд грн у зв'язку з надходженням грантів, що залучаються в результаті здійснення правочинів з умовними зобов'язаннями, відповідно до пункту 35-1 розділу VI Кодексу та розпоряджень КМУ від 12.01.2026 № 13-р, від 21.01.2026 № 62-р, від 18.03.2026 № 244-р і від 20.05.2026 № 485-р (з одночасним зменшенням на таку ж суму планових показників фінансування загального фонду в частині зовнішніх запозичень). Таким чином, відносно уточненого плану на звітний період (2.033,4 млрд грн) виконання доходів загального фонду становило 101,5%.

За оперативними даними, за 8 місяців п.р. доходи загального фонду становили 2.291,4 млрд грн, або 67,8% затвердженого із змінами річного плану та більше на 365 млрд грн, або на 18,9%, плану на звітний період (із змінами, пов'язаними із змінами до Закону) і на 14,6 млрд грн, або на 0,6%, уточненого плану на звітний період, а також збільшилися порівняно з відповідним періодом минулого року на 582,6 млрд грн, або на 34,1%.

Значне перевиконання таких доходів за 8 місяців п.р. забезпечено передусім завдяки надходженню міжнародної фінансової допомоги (грантів) /коди 42020000 і 42030000/ загалом у сумі 569,56 млрд грн (24,9% доходів загального фонду і на 314,6 млрд грн більше, ніж у відповідному періоді 2025 р.), що на 398 млрд грн, або в 3,3 раза, більше плану на звітний період, а саме надійшли: гранти на бюджетну підтримку – 390,05 млрд грн (*більша частина яких надійшла в результаті здійснення правочину, про що зазначено вище*); допомога, надана ЄС, – 179,51 млрд грн, у т.ч. 16,69 млрд грн – в рамках інструменту Ukraine Facility, 162,82 млрд грн – в рамках механізму посиленого співробітництва ЄС (*особливості зарахування коштів за яким унормовано законом № 4908–IX*). Без урахування зазначених надходжень міжнародної фінансової допомоги (грантів) доходи загального фонду становили 1.721,8 млрд грн, що на 33 млрд грн, або на 1,9%, менше плану на звітний період (із змінами, пов'язаними із змінами до Закону).

На стан виконання доходів загального фонду також позитивно вплинуло понадпланове надходження за 8 місяців п.р. деяких інших доходів, зокрема таких податків: податку на прибуток підприємств (+29,2 млрд грн, або на 12,4%); податку та збору на доходи фізичних осіб (+8 млрд грн, або на 3,4%); акцизного податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) (+2,1 млрд грн, або на 1,8%); рентної плати за користування надрами загальнодержавного значення (+1,7 млрд грн, або на 5%).

Водночас за січень-серпень п.р. не забезпечено виконання окремих планових показників доходів загального фонду, зокрема: податку на додану вартість (далі – ПДВ) з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування (–35,6 млрд грн, або на 14%); ПДВ з ввезених на митну територію України товарів (–23,8 млрд грн, або на 5,2%); акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) (–12,1 млрд грн, або на 12%), частини прибутку державних підприємств та дивідендів, нарахованих на акції господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність (–11,6 млрд грн, або на 17,1%).

Бюджетне відшкодування ПДВ за 8 місяців 2026 р. здійснено в обсязі 161,1 млрд грн, що на 44,9 млрд грн, або на 38,7%, більше такого показника за відповідний період минулого року. При цьому за даними ДПС залишок невідшкодованих сум ПДВ на 01.08.2026 становив 35,1 млрд грн і зменшився на 1,3 млрд грн з початку п.р. Згідно з Висновком РП-1кв невиконання плану надходжень відповідного ПДВ у І кварталі п.р. спричинено, зокрема,

відшкодуванням у звітному періоді накопичених наприкінці 2025 р. невідшкодованих сум ПДВ.

До спеціального фонду за січень-липень п.р. доходи надійшли в сумі 1.185,5 млрд грн, що на 556 млрд грн, або в 1,9 раза, більше таких доходів за відповідний період 2025 р. переважно за рахунок перевиконання власних надходжень бюджетних установ *(більше затвердженого із змінами річного плану на 547,5 млрд грн, або майже в 9,7 раза)*. За оперативними даними, за 8 місяців п.р. доходи спеціального фонду становили 1.311,4 млрд грн, або 72,2% затвердженого із змінами річного плану (1.817 млрд грн), а також збільшилися порівняно з відповідним періодом минулого року на 609,7 млрд грн, або в 1,9 раза.

Зокрема, власні надходження бюджетних установ у січні-липні п.р. становили 610,6 млрд грн (або 51,5% усіх фактичних доходів спеціального фонду), з них інші джерела власних надходжень бюджетних установ */до яких належать, насамперед, благодійні внески, гранти і дарунки, а також надходження від підприємств, організацій, фізичних осіб та інших бюджетних установ для виконання цільових заходів/* – 572,3 млрд грн (або 93,7% власних надходжень бюджетних установ), що на 571,8 млрд грн більше затвердженого річного плану, які (як і в попередніх роках) в основному отримано у вигляді майна (активів) в натуральній формі */за 7 місяців п.р. – 526,2 млрд грн/* та переважно бюджетними установами сектору національної безпеки і оборони *(за 7 місяців п.р. найбільше бюджетними установами Міноборони /395,5 млрд грн/, МВС /58,4 млрд грн/, СБУ /35,9 млрд грн/ і ГУР Міноборони /31,1 млрд грн/)*. При цьому, за інформацією НБУ, з відкритого ним спецрахунка для залучення коштів на підтримку ЗСУ за 7 місяців п.р. перераховано 35,2 млрд грн на потреби сил оборони, що теж відображено як інші джерела власних надходжень бюджетних установ.

Перевиконання доходів спеціального фонду порівняно із затвердженим із змінами річним планом також спричинено надходженням інших коштів, які не планувалися у додатку № 1 до Закону, зокрема:

1) з місцевих бюджетів до спеціального фонду державного бюджету за 7 місяців п.р. передано 20.719,9 млн грн у вигляді субвенцій (що не передбачені Законом), а саме на: виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів (код 41010600) – 20.584,5 млн грн; фінансування діяльності військових адміністрацій із виконання повноважень органів місцевого самоврядування (код 41011000) – 121,3 млн грн; перерахування коштів в умовах воєнного стану або для здійснення згідно із законом заходів загальної мобілізації та з метою відсічі збройної агресії РФ проти України та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності (код 41011100) */відповідно до пункту 22-2 розділу VI Кодексу/* – 14 млн грн;

2) на виконання статті 24 Закону Фондом соцстраху на випадок безробіття у січні п.р. перераховано 4.583,73 млн грн *(залишок коштів, що утворився в нього на 01.01.2026 за рахунок надходжень єдиного внеску)* за

кодом 24080000. Розпорядженням КМУ від 16.02.2026 № 157-р такі кошти разом із залишком коштів, перерахованим цим Фондом у 2024 і 2025 рр. та невикористаним (1.044,39 млн грн), передбачено спрямувати Мінекономіки (5.628,12 млн грн) на реалізацію 5 бюджетних програм щодо: часткової компенсації вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва (код 1201310 – 1.800 млн грн); державного стимулювання створення індустріальних парків (код 1201340 – 1.000 млн грн); забезпечення державної підтримки реалізації інвестиційних проектів із значними інвестиціями (код 1201360 – 653,12 млн грн); гуманітарного розмінування (код 1201420 – 1.000 млн грн); підтримки внутрішнього попиту на вітчизняні товари та послуги (код 1201430 – 1.175 млн грн). За січень-липень п.р. видатки здійснено за 4 з 5 зазначених програм загалом у сумі 2.018,2 млн грн (за кодом 1201360 видатки не проводилися), що свідчить про поліпшення стану використання таких коштів порівняно з I півріччям п.р.;

3) відповідно до пункту 7 статті 11 Закону надходження, отримані у зв'язку з виконанням Закону України "Про санкції" (код 21087000), за 7 місяців п.р. становили 492,3 млн грн та згідно з пунктом 7 статті 14 Закону є джерелом формування фонду ліквідації наслідків збройної агресії;

4) відповідно до пункту 56 розділу VI Кодексу кошти, отримані як добровільні внески (благодійні пожертви) від фізичних та юридичних осіб приватного права та/або публічного права, для фінансового забезпечення заходів з відсічі збройної агресії проти України та ліквідації її наслідків, національної безпеки та оборони, відновлення, підтримки і розвитку України, надання гуманітарної допомоги (код 24070000) /що надходять на рахунки головних розпорядників, відкриті у НБУ, та зараховуються до спеціального фонду державного бюджету/ за січень-липень п.р. становили 414,7 млн грн (що в 2,1 раза менше, ніж за відповідний період 2025 р.) за 6 відповідними рахунками /у НБУ відкрито 14 рахунків/, з них найбільше отримано МОН для задоволення потреб освіти і науки (175,1 млн грн), МОЗ для задоволення потреб охорони здоров'я (129,8 млн грн) і Мінсоцполітики для надання гуманітарної та іншої допомоги цивільному населенню в умовах воєнного стану в Україні (56,8 млн грн). При цьому здійснено розподіл (передачу залишку) таких коштів за 6 відповідними рахунками загалом у обсязі 1.203,2 млн грн (з урахуванням залишків на 01.01.2026 у сумі 1.679,3 млн грн) та використано 440,6 млн грн, або 36,6% розподілених коштів.

За 7 місяців п.р. до спеціального фонду державного бюджету надійшло 100,3 млрд грн податку та збору на доходи фізичних осіб, або 39,8% затвердженого із змінами річного плану /251,8 млрд грн/, що спрямовуються на заходи у сфері оборони і безпеки за визначеними напрямками; а саме: 82,35 млрд грн – частина "військового" податку на доходи фізичних осіб згідно з пунктом 60 розділу VI Кодексу; 14,86 млрд грн – військовий збір з 01.07.2026 згідно з статтею 28-2 Закону. Поряд з тим, на виконання статті 46 Закону розпорядженням КМУ від 22.06.2026 № 613-р передбачено спрямувати за спеціальним фондом державного бюджету частину залишків коштів, які

утворилися у НКРЕКП на 01.01.2026 (220 млн грн), на здійснення заходів у сфері оборони.

За січень-липень п.р. до спеціального фонду надійшло міжнародної фінансової допомоги (грантів) загалом у сумі 431,1 млрд грн, або 30,6% затвердженого із змінами річного плану (1.410,2 млрд грн), а саме:

за кодом 42020000 "Гранти (дарунки), що надійшли до бюджетів усіх рівнів" надійшло 3,9 млрд грн, або 29,1% затвердженого річного плану (13,4 млрд грн). Водночас, статтею 34 Закону визначено, зокрема, що у 2026 р. надходження коштів в рамках програм допомоги і грантів ЄС, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ, що мають цільове спрямування і не передбачені додатком № 1 до Закону, за рішенням КМУ спрямовуються за спеціальним фондом державного бюджету на реалізацію відповідних проектів, програм та заходів. Відповідно до цієї норми за 7 місяців п.р. прийнято 3 рішення Уряду щодо надходження і цільового спрямування додаткових грантів (*розпорядження КМУ від 01.04.2026 № 293-р і від 13.05.2026 № 434-р, постанова КМУ від 08.04.2026 № 465*) на загальну суму 1,9 млрд грн, при цьому такі кошти у січні-липні п.р. надійшли в сумі 1,1 млрд грн;

за кодом 42030500 "Надходження в рамках механізму посиленого співробітництва Європейського Союзу" – 427,2 млрд грн, або 30,6% затвердженого із змінами річного плану (1.396,8 млрд грн), які відповідно до статті 28-1 Закону передбачено спрямувати Міноборони на підвищення обороноздатності і безпеки держави за бюджетною програмою 2101490 (*на 01.08.2026 проведено видатки у сумі майже 134 млрд грн, або 31,4% наявних коштів*).

Слід звернути увагу, що на 2026 р. порівняно з 2025 р. передбачено ряд нових джерел формування спеціального фонду в частині доходів, наприклад:

0,25% рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату та 10% збору за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та коштів від продажу таких дозволів */згідно з пунктами 8–10 статті 11 Закону/* – у I півріччі п.р. надійшло загалом 236,8 млн грн, або 126,7% затвердженого річного плану */186,9 млн грн/*, але за рахунок таких джерел не проводилися видатки на розвиток мінерально-сировинної бази України */згідно з пунктом 8 статті 14 Закону/* за бюджетною програмою 1202040;

вивізне мито на соєві боби, подрібнені або неподрібнені, та на насіння ріпаку або кользи, подрібнене або неподрібнене */згідно з пунктом 11 статті 11 Закону/* – у січні-липні п.р. надійшло 707,8 млн грн, або 7,6% затвердженого річного плану */9.256 млн грн/*, при цьому за рахунок такого джерела видатки на фінансову підтримку сільгосптоваровиробників */згідно з пунктом 9 статті 14 Закону/* за бюджетною програмою 1201150 проведено у сумі 237,5 млн грн (що становить 33,6% наявних коштів);

частина податку на прибуток підприємств, що сплачується банками */згідно із статтею 26 Закону/*, та кошти, що перераховуються ДП

"Фінансування інфраструктурних проєктів" /згідно із статтею 27 Закону/, – у січні-липні п.р. надійшло відповідно 1.506,5 млн грн, або 35% затвердженого річного плану /4.300 млн грн/, та 1.415,3 млн грн /згідно з розпорядженням КМУ від 11.02.2026 № 149-р/, або 99,5% визначеного статтею 27 Закону обсягу /1.422,2 млн грн/, при цьому за рахунок таких джерел видатки на реалізацію ПП з придбання пасажирських вагонів за бюджетною програмою 3101820 проведено у сумі 496,3 млн грн (що становить 17% наявних коштів);

50% збору за видачу спеціальних дозволів на користування надрами, визначеними як Активи природних ресурсів, та 50% коштів від продажу таких дозволів /згідно з пунктом 13⁻¹⁵ частини 3 статті 29 Кодексу/ – у січні-липні п.р. надійшло 621,8 млн грн /при затвердженому річному плані у сумі 20 млн грн/, але за рахунок такого джерела не проводилися видатки на реалізацію Угоди між Урядом України та Урядом США про створення Американсько-Українського інвестиційного фонду відбудови /згідно з пунктом 1⁻² частини 4 статті 30 Кодексу/ за бюджетною програмою 1201290.

Отже, на 01.08.2026 спостерігається низький рівень використання коштів спеціального фонду державного бюджету за рахунок нових джерел. У пропозиції від Комітету 21.07.2026 запропоновано Уряду проаналізувати стан реалізації норм Закону, пов'язаних з цільовим спрямуванням нових доходів спеціального фонду державного бюджету, насамперед пунктів 8–10 статті 11 і пункту 8 статті 14, пункту 11 статті 11 і пункту 9 статті 14, статей 26, 27, 28-2 і 28-3 цього Закону, та за необхідності внести пропозиції з метою своєчасного і ефективного використання таких коштів. З цього приводу Мінфіном надано інформацію, що підтверджує низький рівень використання відповідних коштів та актуальність порушеного питання.

Стосовно загального стану виконання грошових зобов'язань платників податків щодо державного бюджету слід зазначити, що за даними ДПС на 01.08.2026: переоплати становили 73,8 млрд грн (збільшилися з початку п.р. на 4,5 млрд грн, або на 6,5%), податковий борг – 245,4 млрд грн (збільшився з початку п.р. на 12 млрд грн, або на 5,2%). У Висновку РП-1кв вказано, що зростання податкового боргу платників податків перед державним бюджетом у I кварталі п.р. відбулося здебільшого за рахунок нарахованої та несплаченої пені.

РП за підсумками аналізу виконання доходів державного бюджету у I півріччі п.р. зауважено, що є ризик невиконання річного плану доходів через недонадходження ПДВ, дивідендів на державну частку, акцизного податку з вироблених в Україні податків, міжнародної фінансової допомоги (грантів), зростання відшкодування ПДВ, значні переоплати окремих податків і збільшення податкового боргу.

ЩОДО ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА ДЕРЖАВНОГО БОРГУ
За січень-липень 2026 р. державний бюджет виконано з дефіцитом у сумі 187,3 млрд грн /при затвердженому із змінами граничному обсязі 1.250,7 млрд грн/, у т.ч. за загальним фондом – з дефіцитом у сумі 506,9 млрд грн, що на 222,3 млрд грн менше уточненого плану на звітний період /при

затвердженому із змінами граничному обсязі дефіциту у сумі 1.123 млрд грн/, за спеціальним фондом – з профіцитом у сумі 319,6 млрд грн /при затвердженому граничному обсязі дефіциту у сумі 127,7 млрд грн/. Нижчий від запланованого на звітний період показник дефіциту загального фонду державного бюджету в основному обумовлений недоотриманням коштів від зовнішніх запозичень і повернення кредитів та проведенням видатків у менших обсягах від плану.

Від приватизації державного майна за 7 місяців 2026 р. до загального фонду державного бюджету надійшло 1.320,7 млн грн (від продажу об'єктів малої приватизації), що становить 66% затвердженого річного плану /2 млрд грн/, на 46,7% (на 420,7 млн грн) більше плану на звітний період та на 35,6% (на 346,4 млн грн) більше, ніж у відповідному періоді 2025 р. За інформацією Фонду державного майна, найбільше надійшло коштів від приватизації таких об'єктів: пакету акцій ЄМК ДП "Науково-дослідний інститут "Оріон" (381 млн грн), окремого майна, розташованого у м. Києві (277,8 млн грн). При цьому до спеціального фонду надійшло 415 тис. грн відповідно до підпункту 1-1 частини 3 статті 15 Кодексу (70% надходжень від приватизації майна установ виконання покарань і слідчих ізоляторів, що безпосередньо не забезпечують виконання встановлених для них завдань і функцій).

Державні запозичення на фінансування державного бюджету за січень-липень п.р. здійснені в обсязі 628,2 млрд грн (33,1% затвердженого із змінами річного плану /1.898,3 млрд грн/), у т.ч. внутрішні запозичення – 299,4 млрд грн, зовнішні запозичення – 328,8 млрд грн. Порівняно з відповідним періодом 2025 р. державні запозичення зменшилися на 451,1 млрд грн, або на 41,8%.

Зокрема, за загальним фондом державні запозичення становили 607,9 млрд грн, або 58,8% уточненого плану на звітний період (на 425,5 млрд грн менше) та на 390,1 млрд грн менше, ніж у відповідному періоді 2025 р., у т.ч.:

внутрішні запозичення (від розміщення ОВДП) – у сумі 299,4 млрд грн (на 3,6 млрд грн менше, ніж у відповідному періоді 2025 р.), з них за рахунок випуску військових облігацій залучено 119,4 млрд грн;

зовнішні запозичення – у сумі 308,5 млрд грн /або близько 7 млрд дол. США/, які є довгостроковими запозиченнями, у т.ч. кошти отримано від: ЄС в рамках пільгової довгострокової позики Ukraine Facility – 126,1 млрд грн /2,44 млрд євро/; МВФ в рамках нової чотирирічної програми розширеного фінансування (EFF) – 96,1 млрд грн /1,1 млрд СПЗ/; МБРР і МАР – 86,3 млрд грн /1,66 млрд дол. США і 0,24 млрд євро/.

При цьому за загальним фондом державного бюджету затверджений із змінами річний план державних запозичень зменшено без внесення змін до Закону на 378,3 млрд грн (загальний обсяг – до 1.399,5 млрд грн, зовнішні запозичення – до 979,9 млрд грн), у т.ч.:

на 27,9 млрд грн, що є результатом реалізації вимог частини 11 статті 16 Кодексу щодо спрямування на фінансування державного бюджету цього року понадпланових запозичень, здійснених у такій сумі у минулому році

відповідно до розпорядження КМУ від 17.12.2025 № 1428-р, з одночасним передбаченням у такій сумі планового показника щодо залишків бюджетних коштів на початок року за кодом 602100, тобто без зміни граничного обсягу дефіциту;

на 350,4 млрд грн у зв'язку з надходженням у п.р. у такій сумі грантів, що залучаються в результаті здійснення правочину з умовними зобов'язаннями відповідно до пункту 35-1 розділу VI Кодексу та розпоряджень КМУ від 12.01.2026 № 13-р, від 21.01.2026 № 62-р, від 18.03.2026 № 244-р і від 20.05.2026 № 485-р, з одночасним відповідним зменшенням граничного обсягу дефіциту */до 772,6 млрд грн/* і збільшенням планових показників доходів *(про що зазначено вище)*. Зокрема, відповідно до пункту 35-1 розділу VI Кодексу з початку п.р. прийнято вищевказані рішення Уряду щодо здійснення правочинів з умовними зобов'язаннями, внаслідок яких державі надаються кредити, повернення яких буде здійснюватися за рахунок доходів, отриманих від заморожених активів РФ, відповідно до Механізму кредитного співробітництва для України (ULCM) в рамках ініціативи країн G7 Extraordinary Revenue Acceleration for Ukraine (ERA). За інформацією на офіційному сайті Мінфіну, в рамках ініціативи ERA на 25.08.2026 загалом залучено до державного бюджету 48.651 млн дол. США, з них у 2026 р. – 9.712 млн дол. США. Зобов'язання за такими коштами є умовними, відтак вони не призвели до збільшення державного боргу *(згідно з пунктом 35-1 розділу VI Кодексу боргові зобов'язання можуть виникнути за певних обставин)*.

За оперативними даними, за 8 місяців п.р. до загального фонду державні запозичення залучені у сумі 629,7 млрд грн, що становить 35,4% затвердженого із змінами річного плану */1.777,8 млрд грн/*, у т.ч.: внутрішні запозичення – 317 млрд грн (відповідно 75,6%), зовнішні запозичення – 312,7 млрд грн (відповідно 23%).

Зовнішні цільові кредити до спеціального фонду за 7 місяців п.р. становили майже 20,3 млрд грн, або 16,8% затвердженого річного плану */120,5 млрд грн/* та на 61,1 млрд грн (або в 4 рази) менше, ніж за відповідний період 2025 р. Порівняно з попереднім роком стан надходження зовнішніх цільових кредитів суттєво погіршився, що свідчить про неналежне здійснення відповідальними виконавцями заходів із залучення таких коштів та неповним і несвоєчасним їх використанням. При цьому незважаючи на пропозицію від Комітету 21.07.2026 вжити заходів щодо поліпшення стану залучення та використання зовнішніх цільових кредитів з метою своєчасного виконання відповідних програм та передбачених ними заходів, такий стан не покращився. У Висновку РП-Іпівр зауважено, що рівень виконання таких надходжень залишається низьким, насамперед, через: перенесення термінів процедур закупівлі за проектами, що обумовлено воєнним станом та затримками з укладенням контрактів через необхідність проведення повторних тендерних торгів; призупинення проєктів, що зумовлено їх повним або частковим руйнуванням.

Керуючись статтями 4 і 34 Закону, на 01.09.2025 прийнято 4 рішення Уряду (*постанови КМУ від 05.02.2026 № 150 (із змінами від 29.07.2026 № 967) і від 19.08.2026 № 1053, розпорядження КМУ від 04.06.2026 № 537-р і від 19.08.2026 № 831-р*), згідно з якими річний план зовнішніх цільових кредитів може бути збільшено загалом на 12,36 млрд грн (з відповідним коригуванням граничного обсягу державного боргу) у зв'язку з їх залученням відповідно від: Банку розвитку Ради Європи у сумі 1,35 млрд грн для реалізації проекту "Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб" і у сумі 5,14 млрд грн для реалізації проекту "НОМЕ: Компенсація за знищене житло"; Уряду Фінляндської Республіки у сумі 0,94 млрд грн для реалізації проектів, що фінансуються за програмою Фінсько-українського інвестиційного фонду, на підтримку критично-необхідної розподіленої генерації; ЄІБ у сумі 4,94 млрд грн для реалізації проекту "Програма відновлення України III".

У січні-липні п.р. витрати державного бюджету з погашення та обслуговування боргових зобов'язань становили 536,2 млрд грн, що на 5,8% менше, ніж у відповідному періоді 2025 р. Платежі з погашення державного боргу здійснені у сумі 335,5 млрд грн (51,1% затвердженого річного плану та 99% уточненого плану на звітний період), у т.ч. на погашення внутрішнього боргу – 264,2 млрд грн, зовнішнього боргу – 71,3 млрд грн. Видатки на обслуговування державного боргу проведено в обсязі 200,7 млрд грн, або 39,1% бюджетних призначень і 99,9% уточненого плану на звітний період. У Висновку РП-1кв зазначено, що економії таких витрат у I кварталі п.р. сприяв менший середній обмінний курс гривні до іноземних валют за такий період, ніж врахований у показниках державного бюджету на 2026 рік; нездійснення випуску короткострокових ОВДП з погашенням.

Згідно із статтею 6 Закону граничний обсяг надання державних гарантій у 2026 р. визначено загалом у сумі 87 млрд грн. За 7 місяців п.р. державні гарантії не надавалися. Разом з тим, відповідно до підпункту "а" пункту 2 статті 6 Закону та постанови КМУ від 22.06.2026 № 796 передбачається залучення ПрАТ "НЕК "Укренерго" кредиту від ЄБРР для реалізації проекту "Підтримка стійкості Укренерго (розширення Північного регіону) " у розмірі 90 млн євро під державну гарантію, а також відповідно до підпункту "б" пункту 1 статті 6 Закону та постанови КМУ від 13.08.2026 № 1011 передбачається надання державних гарантій за портфельній основі у 2026 р. для 19 банків-кредиторів на загальну суму 20,77 млрд грн.

Загальний обсяг державного та гарантованого державою боргу на 31.07.2026 становив 9.572,2 млрд грн та збільшився з початку п.р. у гривневому еквіваленті на 529,5 млрд грн, або на 5,9%. Обсяг державного боргу збільшився з початку п.р. на 545,1 млрд грн, або на 6,2%, і становив 9.311,1 млрд грн (*затверджений із змінами граничний обсяг на 31.12.2026 – 10.145,6 млрд грн*). Гарантований державою борг порівняно з початком п.р. зменшився на 15,6 млрд грн, або на 5,6%, і становив 261,1 млрд грн (*затверджений із змінами граничний обсяг на 31.12.2026 – 464,6 млрд грн*). Збільшення державного боргу за звітний період відбулося внаслідок

перевищення надходжень від державних запозичень над витратами на погашення державного боргу та девальвації гривні до іноземних валют, а зменшення гарантованого державою боргу – в основному у зв'язку з погашенням НБУ боргу перед МВФ, аналогічна тенденція була у I півріччі п.р., про що свідчить Висновок РП-Іпівр.

Залишки бюджетних коштів за загальним фондом зменшилися з початку п.р. на 27,3 млрд грн та на кінець липня п.р. становили 1,16 млрд грн, а за спеціальним фондом – збільшилися на 351 млрд грн і становили 476,75 млрд грн (такий великий приріст залишків за спеціальним фондом спричинено зарахуванням у липні п.р. суттєвих надходжень від ЄС за кодом 42030500 і незначним рівнем їх використання */про що зазначено вище/*).

Для покриття тимчасових касових розривів загального фонду у 2026 р. залучаються кошти ЄКР, зокрема фінансування державного бюджету за рахунок коштів ЄКР на 01.08.2026 становило 309,1 млрд грн проти 121,2 млрд грн на кінець 2025 р. */на 01.09.2026 (за оперативними даними) – 494,2 млрд грн/*, що пов'язано з недостатністю надходжень загального фонду державного бюджету для проведення першочергових витрат з цього фонду. Згідно з частиною 5 статті 43 Кодексу такі кошти підлягають поверненню до кінця звітного бюджетного періоду, але з огляду на норми пункту 22 розділу VI Кодексу постановою КМУ від 23.12.2022 № 1420 "Про внесення змін до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану" передбачено повернення таких коштів не пізніше наступного бюджетного періоду, який настане після припинення або скасування дії воєнного стану.

Загалом надходження загального фонду державного бюджету за 7 місяців п.р. становили 2.678,8 млрд грн, у т.ч.: внутрішні надходження (*доходи без міжнародної фінансової допомоги (грантів), внутрішні запозичення, надходження від приватизації державного майна і повернення кредитів*) – 1.800,8 млрд грн, або 67,2% загального обсягу надходжень (*за 7 місяців 2025 р. – 1.566 млрд грн і 63,4%*); зовнішні надходження (*міжнародна фінансова допомога (гранти) і зовнішні запозичення*) – 878,1 млрд грн, або відповідно 32,8% (*за 7 місяців 2025 р. – 906 млрд грн і 36,6%*). За оперативними даними, надходження загального фонду за січень-серпень п.р. становили 2.929,8 млрд грн, або 56,6% затвердженого із змінами річного плану, з них: внутрішні надходження – 2.047,6 млрд грн, або 69,9% загального обсягу надходжень (*за 8 місяців 2025 р. – 1.808,9 млрд грн і 61,2%*) і 70,1% затвердженого із змінами річного плану; зовнішні надходження – 882,2 млрд грн, або відповідно 30,1% (*за 8 місяців 2025 р. – 1.144,8 млрд грн і 38,8%*) і 39,1%. Отже, у січні-серпні п.р. внутрішні надходження в 2,3 раза перевищили зовнішні надходження та зросли на 13,2% порівняно з відповідним періодом 2025 р. У Висновку РП-Іпівр звернуто увагу, що зберігаються ризики для бюджетної стійкості через неритмічність і непрогнозованість надходжень міжнародної допомоги, а також є суттєвим

ризик недоотримання таких коштів у запланованих на 2026 рік обсягах через неповне / несвоєчасне виконання Україною взятих зобов'язань щодо реформ.

ЩОДО ВИДАТКІВ ТА КРЕДИТУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

За 7 місяців п.р. видатки державного бюджету проведено загалом у сумі 3.437,4 млрд грн, або 53,7% бюджетних призначень, з них за загальним фондом – у сумі 2.576,1 млрд грн (57,3% бюджетних призначень та 93% уточненого плану на звітний період, або на 194,9 млрд грн менше). Порівняно з відповідним періодом попереднього року видатки державного бюджету зросли на 659,8 млрд грн (або на 23,8%) переважно у зв'язку із збільшенням видатків на оборону на 436,4 млрд грн (або на 28,6%).

У Висновку РП-Іпівр вказано, що проведення видатків загального фонду у менших обсягах спричинено, зокрема, зміною потреб у закупівлях, іншими завданнями та умовами їх виконання внаслідок бойових дій, дефіцитом окремих видів обладнання, матеріалів і комплектуючих, економією видатків на окремі медичні та соціальні послуги.

Відповідно до наданої Мінфіном інформації щодо стану затвердження порядків використання бюджетних коштів та паспортів бюджетних програм слід зазначити, що на початок вересня п.р.:

з 85 бюджетних програм, які потребують затвердження порядків використання коштів, прийнято постанови КМУ за 82 бюджетними програмами (або 96,5%). Отже, не затверджено порядки використання бюджетних коштів за 3 бюджетними програмами (або 3,5%);

з 469 паспортів бюджетних програм, що потребують затвердження у п.р., до Мінфіну надійшло 458 паспортів (або 97,7%), з них погоджено Мінфіном 450 паспортів, а не подано на погодження 11 паспортів (або 2,3%).

При цьому на 01.08.2026 не розпочато проведення видатків загального фонду за 42 бюджетними програмами (з них за 20 бюджетними програмами, що здійснюються за рахунок коштів резервного фонду), незважаючи на наявність відповідних бюджетних асигнувань на звітний період, що вірогідно спричинено як низькою виконавською дисципліною головних розпорядників (у Висновку РП-1кв звернуто увагу, що порівняно з попереднім роком погіршився стан затвердження паспортів бюджетних програм, зокрема однією з причин є несвоєчасне розроблення окремими головними розпорядниками порядків використання коштів державного бюджету), так і обмеженістю ресурсів загального фонду державного бюджету і відповідно здійсненням платежів згідно з визначеною їх черговістю /згідно з постановою КМУ від 09.06.2021 № 590 "Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану" (із змінами)/.

Керуючись частинами 6 і 8 статті 23 та пунктом 55 розділу VI Кодексу, з початку п.р. /на 10.09.2026/ Урядом загалом прийнято 50 рішень щодо передачі бюджетних призначень чи перерозподілу видатків державного бюджету і надання кредитів з державного бюджету /найбільше таких рішень прийнято щодо МОН, Мінекономіки, Господарсько-фінансового

департаменту Секретаріату КМУ/, при цьому згідно з підпунктом 1 пункту 22 розділу VI Кодексу в умовах воєнного стану не застосовуються норми статті 23 Кодексу щодо погодження з Комітетом відповідних рішень КМУ.

На виконання статті 37 Закону на 10.09.2026 частково здійснено розподіл бюджетних призначень загального фонду державного бюджету за бюджетними програмами:

"Забезпечення інституційної спроможності органів державної влади" (код 3511360) /розпорядження КМУ від 13.07.2026 № 684-р, від 29.07.2026 № 742-р і від 13.08.2026 № 772-р/ загалом у сумі 755,6 млн грн, або 75,6% бюджетних призначень /1 млрд грн/, нерозподілені видатки – 244,4 млн грн;

"Підвищення престижності праці у сфері освіти" (код 2211410) /постанови КМУ від 26.12.2025 № 1763, від 26.12.2025 № 1764 і від 31.08.2026 № 1077, розпорядження КМУ від 08.04.2026 № 314-р і від 13.05.2026 № 435-р/ загалом у сумі 61 млрд грн, або 94,4% бюджетних призначень /64,6 млрд грн/, нерозподілені видатки – 3,6 млрд грн;

"Резерв коштів для сектору безпеки і оборони" (код 3511220) /розпорядження КМУ від 06.04.2026 № 308-р, від 01.07.2026 № 640-р і від 03.09.2026 № 881-р/ – загалом у сумі 43,4 млрд грн, або 28,3% бюджетних призначень /153,6 млрд грн – з урахуванням змін згідно із законом № 4908–IX/, нерозподілені видатки – 110,2 млрд грн;

"Реалізація Комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст" (код 3121050) /розпорядження КМУ від 17.08.2026 № 821-р/ – 35,2 млрд грн, або 88% бюджетних призначень /40 млрд грн – передбачено згідно із законом № 4908–IX/, нерозподілені видатки – 4,8 млрд грн.

У державному бюджеті на 2026 р. (із змінами) резервний фонд визначено в обсязі 86,6 млрд грн, що становить 1,9% видатків загального фонду (згідно з частиною 3 статті 24 Кодексу резервний фонд бюджету не може перевищувати 1% видатків загального фонду бюджету, але відповідно до пункту 22 розділу VI Кодексу така норма не застосовується в умовах воєнного стану). На 10.09.2026 Урядом прийнято рішення про виділення з резервного фонду загалом у сумі 87 млрд грн (або 91,5% уточненого річного плану, який на 8,5 млрд грн більше бюджетних призначень у зв'язку із здійсненням перерозподілу загальнодержавних видатків Мінфіну). За даними Казначейства, за січень-липень п.р. розподілено відповідні кошти на загальну суму 58,2 млрд грн (або 99,5% виділених коштів за відповідний період згідно з рішеннями КМУ /58,5 млрд грн/), з них видатки проведено у сумі 40,8 млрд грн (або 70,1% розподілених коштів) та порівняно з відповідним періодом попереднього року зросли в 1,9 раза.

Однак, попри рекомендації РП і Комітету, у 2026 р. Уряд продовжив прийняття рішень щодо виділення коштів з резервного фонду, які не повною мірою відповідали меті створення такого фонду, оскільки відповідні видатки могли бути передбачені під час складання проекту державного бюджету або проведені за бюджетними програмами, бюджетні призначення на які

затверджено Законом, зокрема щодо: фінансування державного замовлення на здійснення залізничних пасажирських перевезень у внутрішньому сполученні /згідно з розпорядженням КМУ від 02.03.2026 № 196-р виділено 16 млрд грн/; надання державної грошової допомоги покупцям товарів українського виробництва /згідно з розпорядженням КМУ від 12.03.2026 № 218-р (із змінами від 24.06.2026 № 628-р) виділено 2,9 млрд грн, при цьому відповідно до статті 24 Закону здійснено розподіл коштів, перерахованих Фондом загальнообов'язкового державного соціального страхування, з яких на підтримку внутрішнього попиту на вітчизняні товари та послуги спрямовано 1,18 млрд грн/; здійснення заходів з поточного ремонту та експлуатаційного утримання пошкоджених автодоріг державного значення і місцевого значення /згідно з розпорядженнями КМУ від 16.03.2026 № 233-р (із змінами від 03.04.2026 № 305-р), від 04.06.2026 № 580-р і від 21.08.2026 № 835-р виділено відповідно 3 млрд грн, 3,5 млрд грн і 25,95 млрд грн (що включає заходи щодо доріг), при цьому зазначені заходи належать до напрямів використання державного дорожнього фонду (стаття 24-2 Кодексу), зокрема у 2026 р. на розвиток та утримання автодоріг державного значення за бюджетною програмою 3111020 встановлено бюджетні призначення у сумі 12,9 млрд грн та за бюджетною програмою 3101150 спрямовано 8,5 млрд грн на реалізацію відповідного ППП (постанова КМУ від 15.05.2026 № 650)/; виконання комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст /згідно з розпорядженнями КМУ від 10.04.2026 № 332-р, від 27.05.2026 № 499-р (із змінами від 24.06.2026 № 622-р) і від 04.06.2026 № 533-р загалом виділено 5,7 млрд грн, при цьому законом № 4908–IX за новою бюджетною програмою 3121050 встановлено бюджетні призначення у сумі 40 млрд грн/. РП також зауважує, що у січні-квітні п.р. 38,3% коштів резервного фонду виділено на заходи, що не відповідають меті цього фонду.

У структурі видатків державного бюджету, здійснених за січень-липень 2026 р., найбільшу питому вагу за функціональною класифікацією становили видатки на: оборону /57,1% загального обсягу видатків/ – 1.963,3 млрд грн (на 28,6% більше порівняно з відповідним періодом 2025 р.), громадський порядок, безпеку та судову владу /відповідно 14,7%/ – 506,5 млрд грн (відповідно на 23,7% більше), соціальний захист та соціальне забезпечення /7,8%/ – 269,6 млрд грн (на 12,1% більше), загальнодержавні функції /7,2%/ – 246 млрд грн (на 3,4% більше), зокрема на обслуговування боргу та виплати за державними деривативами – 200,7 млрд грн (на 1,1% більше), охорону здоров'я /3,8%/ – 129,1 млрд грн (на 12,5% більше).

Видатки на забезпечення сектору національної безпеки і оборони за 7 місяців п.р. проведені в обсязі 2.430,7 млрд грн, що становить 70,7% загального обсягу здійснених видатків державного бюджету і на 522,4 млрд гривень (або на 27,4%) більше порівняно з відповідним періодом 2025 р. При цьому у Висновку РП-Іпівр звернуто увагу, що проведення відповідних видатків загального фонду у менших від запланованих обсягів спричинено, зокрема: необхідністю проведення додаткових експертиз та коригувань

проектної документації; підвищеним попитом на окремі види товарів і послуг та обмеженою кількістю постачальників (виробників); невиконанням чи неналежним виконанням умов договорів підрядними організаціями у зв'язку з відхиленням фактично виконаних робіт від проектних обсягів; зміною пріоритетів у предметах закупівель і напрямках використання з урахуванням оперативної обстановки та поставлених бойових (спеціальних) завдань військовим частинам; істотним дефіцитом обладнання, матеріалів і комплектуючих внаслідок бойових дій та ракетно-дронових обстрілів. Водночас, за оцінкою РП, фактична потреба у видатках на грошове забезпечення військовослужбовців до кінця п.р. на 265 млрд грн більша, ніж заплановано на 2026 рік, що потребує додаткових ресурсів для забезпечення цих виплат.

Із загального фонду державного бюджету Пенсійному фонду за бюджетною програмою "Фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду" (код 2506080) протягом 7 місяців п.р. спрямовано кошти у сумі 145,2 млрд грн, або 100% плану на звітний період і 57,8% бюджетних призначень /251,3 млрд грн/, що на 10,9 млрд грн більше порівняно з відповідним періодом 2025 р. У січні-липні п.р. (як і в 2025 р.), не залучалися кошти ЄКР на покриття тимчасових касових розривів Пенсійного фонду.

У 2026 р. на реалізацію ППП передбачено спрямувати загалом 139,3 млрд грн /згідно з Консолідованим переліком ППП, схваленим Міжвідомчою комісією з питань розподілу публічних інвестицій (станом на 27.08.2026)/, з яких за січень-липень п.р. використано 22,5 млрд грн (або 16,2% уточненого річного плану), при цьому за рахунок кредитів під державні гарантії кошти не використовувалися. За більшістю напрямів реалізації ППП спостерігається низький рівень виконання, а щодо громадської безпеки, публічних послуг і пов'язаної з ними цифровізації, захисту довкілля взагалі кошти не використовувалися. У Висновку РП-Іпівр зауважено, що внаслідок несвоєчасного ухвалення управлінських рішень, затримок із закупівлями та погодженням документації, наявної безпекової ситуації, а також втрати актуальності деякими ППП, рівень виконання плану видатків і надання кредитів для реалізації ППП залишається вкрай низьким (на 74,3% менше плану на січень-червень). На пропозицію від Комітету 21.07.2026 щодо вжиття заходів з посилення виконавської дисципліни при реалізації ППП, забезпечивши недопущення затримок у реалізації відповідних заходів та своєчасне використання коштів, Мінфін повідомив, що відповідно до Порядку розподілу коштів державного бюджету на підготовку та реалізацію ППП (затвердженого постановою КМУ від 28.02.2025 № 232) у разі встановлення за результатами піврічного моніторингу випадків порушення строків розроблення або реалізації ППП, або підвищення вартості ППП більш як на 10%, або виявлення невідповідності предмета закупівель меті та кінцевому результату, якого планується досягти в результаті реалізації ППП, такі ППП за пропозицією Мінфіну чи інших членів Міжвідомчої комісії з питань розподілу

публічних інвестицій підлягають повторному розгляду цією Комісією, що є підставою для розгляду питання про передачу коштів державного бюджету на ППП, які реалізуються у визначені строки, у встановленому бюджетним законодавством порядку.

Видатки спеціального фонду державного бюджету у січні-липні п.р. здійснені у сумі 861,3 млрд грн, що становить 45% бюджетних призначень /збільшених законом № 4908–ІХ на 1.523,3 млрд грн, або в 4,9 раза/ та 33,5% уточненого річного плану.

У 2026 р. (як і в 4 попередніх роках) у складі спеціального фонду державного бюджету створено фонд ліквідації наслідків збройної агресії, джерелами формування якого згідно пунктом 7 статті 11 і пунктом 14 статті 12 Закону є кошти, отримані у зв'язку з виконанням законів України "Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів" і "Про санкції" /за 7 місяців п.р. надійшло 0,49 млрд грн/ та залишки коштів цього фонду на 01.01.2026 /за даними Казначейства – 2,69 млрд грн/, які спрямовуються на передбачені статтею 25 Закону напрями (заходи) відповідно до рішень КМУ про виділення коштів з цього фонду. На 10.09.2026 прийнято 4 рішення Уряду про виділення коштів з цього фонду /постанови КМУ від 29.04.2026 № 538, від 20.05.2026 № 645, від 22.06.2026 № 797, від 03.09.2026 № 1091/ на загальну суму 2,7 млрд грн (або 86% наявних коштів на 01.08.2026) та видатки з цього фонду проведено за 7 місяців п.р. у сумі 2,3 млрд грн (або 100% розподілених коштів на 01.08.2026).

У січні-липні п.р. порівняно з відповідним періодом 2025 р. поточні видатки збільшилися на 25,4% (проведені у сумі 3.293,6 млрд грн, або 50,9% уточненого річного плану), а капітальні видатки зменшилися на 4,7% (відповідно 143,8 млрд грн, або 45,9%).

За 7 місяців п.р. повернуто кредитів до загального фонду державного бюджету в обсязі 6 млрд грн, або 35,4% затвердженого річного плану та 67,4% плану на звітний період. До спеціального фонду повернуто кредитів в обсязі 149,6 млн грн, або 49,5% затвердженого річного плану.

За січень-липень 2026 р. надано кредитів з державного бюджету у сумі 5,2 млрд грн, або 9,1% бюджетних призначень, у т.ч. із загального фонду – 0,4 млрд грн (1,7% бюджетних призначень і 81,5% уточненого плану на звітний період), із спеціального фонду – 4,8 млрд грн (14,4% бюджетних призначень).

Кредиторська заборгованість на 01.08.2026 за видатками загального фонду становила 6,2 млрд грн і збільшилася з початку п.р. в 4,2 раза, з них прострочена кредиторська заборгованість – 1,2 млрд грн (20,1% загального обсягу заборгованості, збільшилася на 6,1% з початку п.р.). Дебіторська заборгованість на 01.08.2026 за видатками загального фонду становила 302,4 млрд грн і зменшилася з початку п.р. на 20,2%, з них прострочена дебіторська заборгованість – 53 млрд грн (17,5% загального обсягу заборгованості, зменшилася на 35,7% з початку п.р.). Однак дебіторська заборгованість за видатками спеціального фонду становила 254,3 млрд грн і

збільшилася з початку п.р. на 31,4%, з них прострочена дебіторська заборгованість – 43,7 млрд грн (17,2% загального обсягу заборгованості, збільшилася в 15,8 раза з початку п.р.). Як і в 4 попередніх роках, найбільші обсяги кредиторської і дебіторської заборгованості обліковуються за Міноборони (відповідно 1,3 млрд грн і 477,4 млрд грн). При цьому щодо реалізації відповідної пропозиції від Комітету 21.07.2026 Мінфін повідомив, що на постійній основі здійснює моніторинг виконання квартальних структурних маяків щодо простроченої кредиторської заборгованості сектору державного управління, що містяться у спільній програмі з МВФ у рамках Механізму розширеного фінансування EFF, а також проводить роботу з головними розпорядниками щодо вжиття заходів з погашення заборгованості (насамперед простроченої), зокрема опрацьовує пропозиції щодо перереєстрації з неіснуючих у п.р. бюджетних програм на існуючі з метою погашення бюджетної заборгованості минулих років та пропозиції щодо змін до розпису для недопущення (зменшення) виникнення кредиторської заборгованості.

ЩОДО ТРАНСФЕРТІВ МІЖ ДЕРЖАВНИМ І МІСЦЕВИМИ БЮДЖЕТАМИ

За січень-серпень п.р. трансфери з державного бюджету надані місцевим бюджетам у сумі 203,1 млрд грн, що становить 74,2% уточненого річного плану та 96,4% уточненого плану на звітний період, у т.ч. за загальним фондом – 200,4 млрд грн (75,7% уточненого річного плану та 99,2% уточненого плану на звітний період), за спеціальним фондом – 2,7 млрд грн (30,1% уточненого річного плану та 30,9% уточненого плану на звітний період).

Базова дотація перерахована місцевим бюджетам у запланованому на січень-серпень п.р. обсязі – 20,5 млрд грн, або 66,7% бюджетних призначень. Реверсна дотація також передана з місцевих бюджетів до державного бюджету у передбаченому на звітний період обсязі – 12,5 млрд грн.

Додаткові дотації надано місцевим бюджетам у повному обсязі відповідно до плану на 8 місяців п.р. /23,1 млрд грн/, з яких 17,3 млрд грн /74,8%/ – додаткова дотація на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією РФ (код 3511280). Рівень виконання за 4 додатковими дотаціями становить 65,3% бюджетних призначень, а додаткової дотації за кодом 3511280 – 79,1% уточненого річного плану /зменшеного на 8,5 млрд грн шляхом передачі до резервного фонду державного бюджету згідно з розпорядженнями КМУ від 27.05.2026 № 499-р, від 04.06.2026 № 533-р і № 580-р з подальшим спрямуванням обласним і Київській міській військовим адміністраціям на реалізацію комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст (5 млрд грн) і на поточний ремонт та експлуатаційне утримання автодоріг місцевого значення (3,5 млрд грн)/, при цьому у серпні п.р. завершено розподіл цієї дотації. Загалом основним призначенням додаткової дотації за кодом 3511280 згідно із затвердженими постановою

КМУ від 28.01.2026 № 80 Порядком та умовами є її спрямування на покриття диспропорцій у місцевих бюджетах, які виникли у зв'язку із зменшенням доходів загального фонду місцевих бюджетів у 2026 р. порівняно з попередніми бюджетними періодами чи іншими факторами в умовах воєнного стану, з метою зменшення негативного впливу на показники місцевих бюджетів, спричиненого збройною агресією. Водночас, протягом I півріччя п.р. Урядом прийняті рішення щодо необхідності спрямування таких коштів на оплату праці педагогічних і науково-педагогічних працівників, а також працівників надавачів соціальних і реабілітаційних послуг відповідно до встановлених законодавством умов оплати праці (*постанова КМУ від 19.02.2026 № 228*), а згідно з розпорядженням КМУ від 24.06.2026 № 618-р розподілено між обласними бюджетами 6,6 млрд грн цієї дотації для проведення зазначених видатків.

Із загального фонду державного бюджету субвенції перераховані місцевим бюджетам у сумі 156,8 млрд грн, або 99% уточненого плану на січень-серпень п.р. Серед таких субвенцій переважну частину становила освітня субвенція (*58,6% загального обсягу субвенцій*), яку перераховано у сумі 91,9 млрд грн (*99,8% уточненого плану на звітний період та 61,1% уточненого річного плану*). При цьому постановами КМУ від 26.12.2025 № 1764 і від 31.08.2026 № 1077 річний обсяг освітньої субвенції збільшено загалом на 47,2 млрд грн */до 150,3 млрд грн/* у зв'язку з підвищенням з 01.01.2026 та з 01.09.2026 посадових окладів (ставок зарплати) педагогічних і науково-педагогічних працівників */згідно з постановами КМУ від 26.12.2025 № 1749 та від 31.08.2026 № 1078/* та на виконання статті 39 Закону здійснено розподіл освітньої субвенції між місцевими бюджетами у сумі 149,3 млрд грн */згідно з постановами КМУ від 26.12.2025 № 1764, від 12.03.2026 № 322 і від 31.08.2026 № 1077/*, на 10.09.2026 залишається нерозподіленим резерв освітньої субвенції – 1,02 млрд грн. Поряд з тим, відповідно до статті 37 Закону і постанови КМУ від 26.12.2025 № 1763 з державного бюджету виділено кошти на надання субвенції на здійснення доплат педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти для забезпечення виплати щомісячної доплати за роботу в несприятливих умовах праці педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти комунальної власності на виконання постанови КМУ від 08.11.2024 № 1286 у сумі 10,4 млрд грн, яку у I півріччі п.р. перераховано місцевим бюджетам у повному обсязі.

У 2026 р. на реалізацію ППП у загальному фонді державного бюджету передбачено 9 субвенцій на суму 19,5 млрд грн, що надані місцевим бюджетам за 8 місяців п.р. у сумі 17,2 млрд грн, або 94,8% уточненого плану на звітний період та 88,4% бюджетних призначень. Однак на 01.09.2026 Урядом взагалі не приймалося рішення щодо розподілу субвенції на реалізацію ППП із забезпечення житлом дитячих будинків сімейного типу, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (код 2511800) у сумі 833 млн грн, що пов'язано передусім з несвоєчасним (у червні замість січня) затвердженням порядку та умов надання відповідної субвенції та процедур відбору ППП.

Рівень надання субвенцій із спеціального фонду державного бюджету за 8 місяців п.р. становив 30,9% уточненого плану на звітний період, що зумовлено, насамперед, невиконанням плану зовнішніх цільових кредитів, за рахунок яких надаються окремі субвенції. Наразі майже половину (45,6%) перерахованих місцевим бюджетам із спеціального фонду субвенцій становить освітня субвенція, надана для підвищення кваліфікації та супервізії педагогів із предмета “Захист України”, забезпечення енергетичної стійкості закладів освіти та створення сучасного освітнього простору у сумі 1,2 млрд грн (або 45,8% уточненого річного плану /2,68 млрд грн/).

У Законі з 31 трансферту з державного бюджету (25 субвенцій і 6 дотацій) затверджено без розподілу між місцевими бюджетами 21 трансферт /за кодами 1511040, 1511090, 1511810, 2211190, 2211220, 2211360, 2211800, 2211810, 2211820, 2211830, 2211840, 2211850, 2311800, 2511250, 2511800, 3121160, 3121350, 3121600, 3121620, 3121690, 3511060/ та з частковим розподілом 1 трансферт /за кодом 3511280/, відтак розподіли зазначених трансфертів відповідно до частини 6 статті 108 Кодексу мають здійснюватися КМУ за погодженням з Комітетом (крім субвенцій за кодами 2211190 та 2211220, розподіл яких згідно з статтями 38 і 39 Закону здійснюється Урядом), при цьому згідно із підпунктом 1 пункту 22 розділу VI Кодексу в умовах воєнного стану не застосовується вимога щодо погодження з Комітетом відповідних рішень Уряду. Керуючись частиною 6 статті 108 Кодексу та статтями 38 і 39 Закону, на 10.09.2026 прийнято 53 рішення КМУ щодо розподілу або перерозподілу трансфертів з державного бюджету між місцевими бюджетами.

Наразі, крім трансфертів за кодами 2211190 і 2511800, на 10.09.2026 залишаються розподіленими частково 9 трансфертів (що потребують прийняття рішень Уряду щодо їх розподілу), серед яких субвенції на:

забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України (код 1511090) /уточнений план за загальним фондом – 2.000,2 млн грн, не розподілено 654,4 млн грн (з урахуванням зменшення субвенції на 927,8 млн грн шляхом перерозподілу), або 32,7%/;

реалізацію ППП із розвитку ветеранських просторів (код 1511810) /план за загальним фондом – 1.077,8 млн грн, не розподілено 476,8 млн грн, або 44,2%/;

надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами (код 2211220) /план за загальним фондом – 450 млн грн, не розподілено 180 млн грн, або 40%/;

забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти (код 2211360) /план за загальним фондом – 14.388,3 млн грн, не розподілено 1.051,7 млн грн, або 7,3%/;

на реалізацію ППП на модернізацію майстерень і лабораторій закладів професійної та фахової передвищої освіти, забезпечення енергоефективності,

безпеки та інклюзивності освітнього простору (код 2211800) /план за загальним фондом – 1.000 млн грн, не розподілено 139,5 млн грн, або 14%;

реалізацію ППП на облаштування безпечних умов у закладах, що надають загальну середню освіту (облаштування укриттів), зокрема військових (військово-морських, військово-спортивних) ліцей, ліцей із посиленою військово-фізичною підготовкою (код 2211810) /план за загальним фондом – 6.000 млн грн, не розподілено 29,2 млн грн, або 0,5%;

реалізацію ППП на придбання обладнання, створення та модернізацію (проведення реконструкції та капітального ремонту) їдалень (харчоблоків) закладів освіти, зокрема військових (військово-морських, військово-спортивних) ліцеїв, ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою (код 2211820) /план за загальним фондом – 1.000 млн грн, після внесення 26.08.2026 змін до розподілу щодо його зменшення не розподілено 3,1 млн грн, або 0,3%;

здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я (код 2311500) /Законом розподілено (план за загальним фондом – 1.102 млн грн), але після затвердження Урядом уточненого розподілу у трохи меншій сумі не розподілено 21,2 млн грн, або 1,9%;

формування фондів житла для тимчасового проживання або підтриманого проживання евакуйованих та внутрішньо переміщених осіб і заходів щодо забезпечення їх житлом у сільській місцевості (код 2511250) /план за загальним фондом – 1.500 млн грн, не розподілено 500 млн грн, або 33,3%.

Згідно з Висновком РП-Іпівр невиконання плану видатків на надання субвенцій спричинено, насамперед: незатвердженням або затвердженням не в повному обсязі КМУ розподілу окремих субвенцій; внесенням змін до розподілу коштів між проєктами, недостатністю підрядників і кваліфікованого персоналу, перенесенням термінів процедур закупівель.

У державному бюджеті на 2026 рік створено державний фонд регіонального розвитку (далі – ДФРР) як програма публічних інвестицій обсягом 2 млрд грн, з яких на січень-серпень п.р. заплановано 580 млн грн, однак такі кошти не використовувалися через недотримання норм статті 24-1 Кодексу в частині визначення порядку використання коштів ДФРР і порядку підготовки, оцінки та пріоритезації середньострокових планів пріоритетних публічних інвестицій регіонів (територіальних громад), що можуть реалізовуватися за рахунок таких коштів, а також розподілу ДФРР між адміністративно-територіальними одиницями /довідково: відповідні порядки затверджено постановою КМУ від 08.07.2026 № 883/. Зволікання з нормативним врегулюванням питань використання коштів ДФРР створює ризики для ефективної реалізації ППП регіонів (територіальних громад) до завершення поточного бюджетного періоду.

Слід також звернути увагу, що Указом Президента України від 14.03.2026 № 239 введено в дію схвалені рішенням РНБО від 03.03.2026 Комплексні плани стійкості регіонів і окремих міст, якими визначаються

заходи із забезпечення в особливий період захисту, стійкості та безперервності функціонування систем життєзабезпечення, енергетики, об'єктів критичної інфраструктури, сталого проходження осінньо-зимового періоду 2026/27 року, а порядок їх реалізації визначено постановою КМУ від 20.03.2026 № 393. Законом № 4908–ІХ на 2026 р. встановлено видатки загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою "Реалізація Комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст" (код 3121050) у сумі 40 млрд грн, розподіл яких згідно із статтею 37 Закону здійснюється за рішеннями Уряду. Постановою КМУ від 15.07.2026 № 956 затверджено порядок використання таких коштів, згідно з яким, серед іншого, встановлено вимоги щодо подання, оцінки, відбору та формування переліку проектів (об'єктів, заходів), які пропонується реалізовувати за рахунок таких коштів, та внесення пропозицій щодо розподілу коштів. На 10.09.2026 Урядом розподілено 35,2 млрд грн (*про що зазначено вище*), з яких 23 млрд грн спрямовано на нову бюджетну програму для надання субвенції з державного бюджету обласним бюджетам та бюджету міста Києва на реалізацію проектів (об'єктів, заходів) комплексних планів стійкості регіонів і окремих міст */у серпні н.р. такі кошти перераховано місцевим бюджетам у повному обсязі/*. Загалом на виконання комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст (з урахуванням коштів, виділених з резервного фонду) передбачається спрямувати 45 млрд грн. Беручи до уваги поставлене у рішенні РНБО завдання в частині забезпечення безумовного та своєчасного виконання таких комплексних планів, зокрема заходів, реалізація яких має завершитися до початку опалювального сезону, доцільно пришвидшити завершення розподілу відповідних коштів за бюджетною програмою 3121050 та їх використання.

За підсумками розгляду даного питання, керуючись статтями 14, 24 і 31 Закону України "Про комітети Верховної Ради України" та статтею 109 Бюджетного кодексу України, Комітет з питань бюджету ухвалив таке рішення:

1. Висновки Рахункової палати про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2026 рік у першому кварталі і в першому півріччі (затверджені рішеннями Рахункової палати від 09.06.2026 № 18-3 і від 25.08.2026 № 23-2) та інформацію щодо поточного стану виконання державного бюджету у 2026 році взяти до відома і врахувати в роботі.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

1) проаналізувати Висновок Рахункової палати про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2026 рік у першому півріччі, вжити заходів щодо забезпечення належного виконання державного бюджету у поточному році та опрацювати відповідні пропозиції Рахункової палати щодо можливості їх врахування;

2) завершити роботу щодо нормативно-правового забезпечення реалізації норм Закону України "Про Державний бюджет України на 2026 рік" (зокрема статей 28-3, 33, 51, пункту 15 та абзаців 5, 6, 7 і 8 пункту 20 розділу "Прикінцеві положення"), а також виконання вимог частин 7 і 8 статті 20

Бюджетного кодексу України щодо затвердження чи внесення змін до порядків використання коштів державного бюджету та затвердження паспортів бюджетних програм;

3) посилити контроль за податковою заборгованістю перед державним бюджетом, забезпечуючи її скорочення;

4) продовжити активну співпрацю з Європейським Союзом, міжнародними фінансовими організаціями, урядами іноземних держав щодо залучення міжнародної фінансової допомоги передусім у вигляді грантів на бюджетну підтримку для мінімізації боргового навантаження на державний бюджет і зменшення його дефіциту;

5) вжити заходів щодо поліпшення стану залучення та використання коштів, що надходять до спеціального фонду державного бюджету у вигляді програм допомоги, грантів, кредитів (позик) від Європейського Союзу, іноземних держав, іноземних фінансових установ, міжнародних фінансових організацій та донорських установ, з метою своєчасного виконання відповідних програм та передбачених ними заходів;

6) завершити розподіл коштів загального фонду державного бюджету, передбачених статтею 37 Закону України "Про Державний бюджет України на 2026 рік";

7) забезпечити прийняття рішень про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету відповідно до мети цього фонду, визначеної частиною першою статті 24 Бюджетного кодексу України;

8) проаналізувати фактичний стан виконання бюджетних програм, насамперед, тих, за якими спостерігається низький рівень використання бюджетних коштів за січень-серпень 2026 року, і визначитися щодо можливості перерозподілу відповідних витрат на першочергові потреби держави (передусім у сфері оборони) та у разі необхідності внести відповідні пропозиції;

9) звернути увагу Міністерства економіки та довкілля України, Міністерства аграрної політики та продовольства України, Міністерства з відновлення, інфраструктури на транспорту України на необхідність своєчасного і ефективного використання коштів спеціального фонду державного бюджету, отриманих за рахунок джерел, визначених відповідно пунктами 8–11 статті 11, статтями 24, 26, 27 Закону України "Про Державний бюджет України на 2026 рік", та пунктами 13⁻¹⁴–13⁻¹⁶ частини 3 статті 29 Бюджетного кодексу України;

10) доручити Міністерству охорони здоров'я України, Міністерству з відновлення, інфраструктури на транспорту України, Державному агентству відновлення та розвитку інфраструктури України вжити заходів щодо посилення виконавської дисципліни при реалізації публічних інвестиційних проектів і програм публічних інвестицій, забезпечивши недопущення затримок у реалізації відповідних заходів та своєчасне використання коштів, передбачених на реалізацію таких проектів і програм;

11) доручити головним розпорядникам коштів державного бюджету вжити заходів щодо погашення простроченої кредиторської і дебіторської бюджетної заборгованості за видатками державного бюджету, забезпечуючи недопущення утворення нової простроченої заборгованості;

12) здійснити розподіл коштів державного фонду регіонального розвитку (код 3121070) за адміністративно-територіальними одиницями в розрізі середньострокових планів пріоритетних публічних інвестицій регіонів (територіальних громад) з переліком відповідних публічних інвестиційних проектів регіонів (територіальних громад);

13) здійснити розподіл субвенції з державного бюджету між місцевими бюджетами за кодом 2511800, а також завершити розподіл субвенцій за кодами 1511090, 1511810, 2211190, 2211220, 2211360, 2211800, 2211810, 2211820, 2311500, 2511250, доручивши відповідним міністерствам забезпечити підготовку і узгодження необхідних проектів нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України;

14) подати Комітету з питань бюджету і Рахунковій палаті інформацію щодо врахування вищезазначених рекомендацій, включаючи пропозиції Рахункової палати, наведені в її Висновку про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2026 рік у першому півріччі.

Просимо надати відповідні доручення щодо виконання зазначеного рішення Комітету з питань бюджету.

Голова Комітету

Роксолана ПІДЛАСА

